

[Inderigsministeren.]

gøre, at en hjemmesygeplejerske og en spædbørnssundhedsplejerske kunne være en og samme person, og om ikke denne kunne medbringe smitte til børnene. Jeg ville tro, at man kan klare det ved at desinficere sine hænder; jeg tror, hygiejnen er så langt fremme, at dette vil være tilstrækkeligt. Jeg vil også tro, at man i Skanderborg amt, hvor man har gjort disse forsøg, har indhøstet de nødvendige erfaringer, der kan gå videre til den øvrige del af landet.

Jeg takker i øvrigt samtlige ordførere for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Lis Groes: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet.

(Lovforslaget (nr. 130) findes i tillæg A. sp. 1621, fremsættelsen i tidenden sp. 4345).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Dupont: Jeg kan på min gruppes vegne anbefale det foreliggende lovforslag. Samtidig ønsker jeg at takke den højtærede fiskeriminister for fremsættelsen af dette forslag om ændringer i loven for fiskerierhvervets kreditinstitut. Det skal fremhæves, at med den udvikling, fiskerierhvervet har taget, og de vanskeligheder, der på dette område er til stede, er der grund til at foretage yderligere forhøjelser af kreditinstitutets udlånsmidler.

Det har, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vist sig, at der er et stærkt stigende udlånsbehov. Fiskeribankens bestyrelse har derfor stillet forslag om at forhøje maksimumsbeløbet fra 100

mill. kr. til 170 mill. kr. Fra Grønlandsudvalget af 1960 er der endvidere fremkommet ønske om en udvidet virksomhed, der også skulle omfatte Grønland, og det er nævnt, at udlånsbehovet her menes at ligge på 2 mill. kr. om året. Det vil sige, at beløbsrammen som følge af dette områdes inddragelse burde øges med 15 mill. kr.

Imidlertid har fiskeriministeriet ikke helt kunnet imødekomme bankens ønske om en udvidelse til 170 mill. kr., men vil afvente udviklingen i lånebehovet og begrænser sig til at foreslå at udvide maksimumsbeløbet til 150 mill. kr., så man også af dette beløb skal tilgodese lånebehovet i Grønland.

Der tages i forslaget hensyn til, at de reservefondsbidrag, fiskeriet i den øvrige del af landet har betalt, ikke kommer til at deltage i den forøgede risiko ved udlån til det grønlandske fiskeri. Dette sker ved bestemmelsen om statsgaranti for eventuelle tab på de grønlandske debitorer.

Lovens § 7, der omhandler fiskeribankens ledelse, foreslås ændret således, at der tages hensyn til bankbestyrelsens henstilling om at nedsætte funktionstiden for bestyrelsen fra 6 til 4 år, og at der gives fiskerierhvervet øget indflydelse på bankens ledelse ved oprettelse af et repræsentantskab. Dette skal være rådgivende for bestyrelsen. Det er en god ordning; der vil give nøje føling med fiskerierhvervets organisationer. Der er i det foreliggende forslag også taget hensyn til at få en repræsentant med fra såvel Grønland som fra Færøerne, hvilket jeg finder anledning til at udtrykke min anerkendelse af.

Endelig sker der ved en ændring af lovens § 8 en tydeliggørelse af fiskeriministerens beføjelser.

Jeg kan på den anførte baggrund anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Damsgaard: Jeg har i de forløbne år på venstres vegne flere gange været med til at anbefale og gennemføre en forøgelse af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks udlånskapital, og det vil jeg også denne gang. Sidste gang der fandt en forhøjelse sted, var i juni 1959, da kapitalen blev forøget fra 30 mill. kr. til 100 mill. kr. Nu foreslår den højtærede fiskeriminister kapitalen øget fra de 100 mill. kr. til 150 mill. kr.

[Damsgaard.]

Fiskeribanken har gennem alle de 31 år, hvori den har virket, været en udmærket institution for fiskerierhvervet ved den økonomiske støtte, der herigennem er formidlet til opbygning af fiskerflåden. Noget meget vigtigt for mig er, at banken gennem hele sin levetid praktisk taget ikke har været udsat for tab ved den långivning, den har foretaget. Når man kender fiskerne, så ville jeg heller ikke vente det, men hvor mange banker kan sige det for en periode på godt 30 år? Jeg tror ikke, det er mange. Dette forhold tjener fiskerierhvervet og de enkelte fiskere og da i øvrigt også bankens ledelse til ære og er medvirkende til, at man ser med større velvilje og tillid på fiskeribankens mulighed for en udvidet långivning, end man under andre omstændigheder ville have gjort.

Når jeg tænker tilbage på de mange gange, hvor jeg har været mit partis ordfører ved behandling af love om støtte til nybygning af fiskerfartøjer m. v., og hvor jeg ofte har talt om oprettelse af en fiskernes kreditforening, så kan jeg nu kun glæde mig over, at det, der skete ved lovændringen i 1959, i virkeligheden var en imødekommenhed over for mine ønsker, så det i realiteten var en fiskernes kreditforening, vi da fik etableret, ganske vist på en særlig basis, og at dette kreditinstitut for fiskerierhvervet i de forløbne 3 år har virket godt, så vidt jeg ved også til fiskerierhvervets tilfredshed.

Det er jo sådan efter 1959-loven, og det skal ikke ændres nu, at samtlige lån berigtiges i statsgaranterede kasseobligationer udstedt af fiskeribanken. Lånene til nybygning af fiskerkuttere har en løbetid på 15-17 år og lån til motorudskiftning en løbetid på 7 år. Udlånsvilkårene er så vidt jeg ved i dag — det kan rettes af ministeren, hvis ikke det er rigtigt — således, at renten på fiskeribanklånene er 6 pct. og 7 pct. i forskellige serier, og kurserne på kasseobligationer er i øjeblikket henholdsvis 90 $\frac{1}{4}$ og 93 $\frac{1}{4}$. Skal disse vilkår fortsat være gældende? Det går jeg ud fra, men ellers kan jeg blive retledet.

Da kreditinstituttet blev oprettet i 1959, anslog fiskerierhvervets ledende mænd, at det gennemsnitlige årlige udlån ikke kunne sættes til mindre end 14-15 mill. kr. Det

er naturligt nok større i dag, og det er jo også derfor, kapitalen ønskes forhøjet fra de 100 mill. kr. til 150 mill. kr. Kan ministeren oplyse folketinget om, hvor store årlige udlån man venter nu i de kommende år?

Der kan måske være grund til at understrege, at denne lov åbner mulighed for fiskerne til at optage et førsteprioritetslån i bank eller sparekasse, og at de derefter kan få et andetprioritetslån i fiskernes kreditinstitut indtil en samlet belåning af 85 pct. af den godkendte byggesum.

Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, hvordan det i praksis er gået med at få kreditinstitutlån overført til en kvalificeret køber ved salg af en belånt kutter. Det har før været et spørgsmål; det kunne have interesse at få det belyst nu.

Jeg vil gerne føje til, også som en anbefaling for de udvidede lånemuligheder for fiskerne, at fiskerierhvervet såvel som andre frie erhverv i vort land jo rammes af de uafklarede markedsmuligheder og de udskudte markedsforhandlinger. Fiskeriet og landbruget er sikkert de erhverv, der rammes mest føleligt. Jeg er alvorlig bange for, at fiskerierhvervet kan komme ud i økonomiske vanskeligheder, hvis Danmarks tilslutning til det europæiske fællesmarked bliver udskudt i lang tid, og derfor bør man fra statens side lette vilkårene for dette erhverv, hvor det kan gøres på en god og rimelig måde, sådan som det er tilfældet, mener jeg, ved nærværende lovforslag.

Jeg venter, at de lånemuligheder, fiskernes kreditinstitut her stiller til rådighed, kan være en hjælp for de unge fiskere til at blive selvstændige og kan give mulighed for, at det alt overvejende bliver fiskerierhvervets egne folk, der får lån til bygning af kuttere og bliver ejere af dem. Jeg mener, at dette er noget vigtigt, idet det jo er dem, der skal fiske med kutterne; og det har været en stærk løftestang for erhvervet, at kutterejerne er fælles med de andre fiskere om bord om fiskeriet og om fangsten. Den udmærkede samarbejdsform, som partsfiskeriet er, skulle nødvendigvis ødelægges; både menneskeligt og økonomisk ville det være et tilbageskridt, om dette skete. Jeg tror bedst det kan fortsættes, når unge, dygtige fiskere, der har tjent godt i nogle år som partsfiskere, har mulighed for at få deres

[Damsgaard.]

egen kutter. Jeg tror, at de kreditmuligheder, som det foreliggende lovforslag giver, vil hjælpe til denne fornuftige udvikling.

Tidligere er de færøske fiskere taget med ind under lovens lånemuligheder. Nu åbnes der også for de grønlandske fiskere, og det kan da vist være rigtigt nok; vi hører jo til ét land. Staten garanterer her særskilt for tabsrisiko. Fiskeriorganisationerne er vel også gået ind for denne ordning? Dette stiller jeg også som et spørgsmål.

Endelig er der bankens ledelse. Her foreslår man ud over bestyrelsen institueret et repræsentantskab, hvor kun formanden skal have honorar. Det er jo alle de til fiskerierhvervet knyttede organisationer, der foreslås repræsenteret i repræsentantskabet, folk, der har nøje kendskab til fiskernes økonomiske vilkår, og derfor er det vist meget godt, at et sådant repræsentantskab vælges; i øvrigt forstår jeg, at ministeren til gengæld vil opheve fiskerflådens fornyelsesnævn, som for øvrigt har gjort et udmærket arbejde igennem årene.

Jeg kan på venstres vegne anbefale lovforslaget til en velvillig behandling.

Erna Sørensen: Det konservative folkeparti vil gerne medvirke til dette lovforslags gennemførelse. På grund af det stigende prisniveau, som bevirker, at det er meget kostbart i dag at anskaffe et fiskerfartøj i moderne stil og med moderne redskaber, finder vi det naturligt, at man stiller så mange penge til rådighed, at det bliver muligt dels at få fornyet fiskerflåden, dels at få nye, gode fartøjer, der er indrettet til langture. Vi har jo desværre i disse dage hørt om det store skibbrud for et af de bedste fiskerfartøjer. Vi må søge at gøre alt for dem, der skal lede disse skibe, således at de kan arbejde under betryggende forhold og er i stand til at klare sig i nødsituationer. Vi har stor sympati for tanken om at gøre fiskerfartøjerne så gode som muligt. Vi ved, at de i langt højere udstrækning end tidligere sejler længere bort og ikke kun fisker omkring de danske kyster, og især på disse langture gælder det, at flåden skal være i orden.

Spørgsmålet om, hvorvidt man skulle have forhøjet maksimumsbeløbet til 170

mill. kr. som ønsket af fiskeribanken, synes jeg er løst på en udmærket måde ved, at man foreløbig stiller 150 mill. kr. til rådighed til udlån. Senere kan man altid vende tilbage til spørgsmålet, når man har set, hvordan forholdene udvikler sig.

For os at se er det ganske naturligt, at det grønlandske fiskeri også drages ind under instituttets område. Af bemærkningerne til lovforslaget har jeg forstået, at man foreløbig vil anvende ca. 1 mill. kr. til udlån til grønlandske fartøjer. Når Grønland nu hører ind under det samlede rige, er det ganske naturligt for os, at man også stiller de grønlandske fiskere således, at de kan opnå lån på de gunstige betingelser, som fiskeribanken kan give. Vi trøster os med, at banken endnu aldrig har haft noget tab, og at man her, i modsætning til hvad der har været tilfældet for alle de andre nyere kreditinstitutter, har kunnet holde kurserne på de obligationer, der er udstedt — hvad også det ærede medlem hr. Damsgaard gjorde opmærksom på — men dette skyldes selvfølgelig også i væsentlig grad, at obligationerne ikke har så lang en løbetid som de almindelige kredit- og hypotekforeningsobligationer.

Det foreslås endvidere, at der knyttes et rådgivende repræsentantskab til bestyrelsen, således at denne kan være helt à jour med, hvad der trænges til, og hvad der skal bruges. Dette er i sin orden, vi har i hvert fald ikke noget imod det, når det andet nævn udgår. Vi har også bemærket, at ikke alle repræsentantskabets 10 medlemmer skal have honorar, men at kun den, der bliver valgt som formand, skal have et honorar for denne gerning.

Jeg har set, at man også vil indsætte en repræsentant for fiskehandlerne i København; jeg forstår ikke rigtig, at der kan være interesse for det, for det må da kun være under ganske særlige omstændigheder, at man kan belåne de installationer, som er nødvendige i et stort fiskeudsalg; når manden flytter fra dette, er aktiverne jo af en sparsom og måske endda af helt negativ værdi, idet de måske skal fjernes. Vi har dog ikke noget imod, at fiskehandlerne får en repræsentant, men vi forstår, at det ikke er særlig til dette område, udlån skal ske ekstra.

Bestyrelsen består, så vidt jeg husker —

[Erna Sørensen.]

her kan ministeren måske rette mig — kun af 3 medlemmer. Også af denne grund synes vi, det er naturligt, at erhvervenes forskellige organisationer bliver repræsenteret.

Vi vil altså gerne medvirke til lovforslagets gennemførelse, og da jeg forstår, at der vil komme en udvalgsbehandling, kan vi jo dér se nærmere på enkelthederne.

Axel Sørensen: Det er jo rigtigt, som det allerede er sagt, at der senest ved loven af 10. juni 1959 blev ydet en væsentlig støtte til fiskerierhvervet, idet man dengang oprettede et kreditinstitut for dette erhverv og stillede op til 100 mill. kr. til rådighed for det. Det var klart dengang, at skulle vor fiskerimæssige standard hæves, måtte der stilles midler til rådighed herfor. Den nye tid krævede dels større både og bedre fangstredskaber, dels virksomheder i land til bearbejdning af den indfangede fisk. At behovet for de midler, man stillede til rådighed i 1959, var stort, har allerede vist sig ved, at beløbet til dels er udlånt gennem fiskeribanken. Det har bevirket, at fiskeribankens ledelse over for fiskeriministeren har fremsat ønske om en væsentlig forhøjelse af beløbsrammen for at kunne tilfredsstille de fremtidige lånebehov.

Som følge deraf har den højtærede fiskeriminister fremsat det foreliggende lovforslag, som går ud på, at der yderligere stilles 50 mill. kr. til rådighed for fiskeribanken til udlån. Endvidere går forslaget ud på, at bankens virksomhed udvides til også at omfatte Grønland, således at det grønlandske fiskerierhverv kan opnå fordele gennem fiskeribanken, uden at eventuelle tab kommer til at skade fiskerne i det øvrige land, idet der i henhold til et nyt stk. 2 i § 6 ydes statsgaranti for udlån på indtil 10 mill. kr. til fiskerierhvervet i Grønland.

Jeg kan anbefale den ønskede udvidelse af lånerammen fra 100 til 150 mill. kr. og også anbefale, at udlånsvirksomheden udvides, så den omfatter Grønland. Jeg vil tro, at en fornuftig udlånsvirksomhed som den her nævnte — som ikke har givet noget tab inden for det danske fiskeriområde — kan bidrage til at øge vor eksport af fisk — som jo allerede er betydelig, den udgjorde sidste år omkring 500 mill. kr. — så belø-

bet inden længe måske kan komme op i nærheden af det dobbelte; det betyder en kærkommen valutaindtjening, som vi skylder fiskerne stor tak for.

Jeg vil gerne takke fiskeriministeren for hans lovforslag. Jeg skal ikke komme ind på enkeltheder, det bliver der måske senere lejlighed til, da der er fremsat ønske om udvalgsbehandling, men jeg vil dog gerne have oplyst, til hvilken rente pengene udlånes fra fiskeribanken, og hvor lang den almindelige afdragstid er for disse lån.

Jeg vil slutte mine bemærkninger med at tilsige det radikale venstres støtte til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Vivike: Der er efterhånden sagt meget godt om dette lovforslag, så jeg kan ikke føje meget til, men jeg vil også takke den højtærede minister for, at det er fremsat, da det jo betyder en forbedring af lovgivningen om fiskeribanken, idet banken, hvis lovforslaget gennemføres, kan udvide sin virksomhed til at omfatte Grønland; desuden får fiskeriets forskellige organisationer en større indflydelse, idet der oprettes et repræsentantskab.

Hvis jeg endelig skal finde lidt at anke over, bliver det vel, skal vi sige, en vis påholdenhed fra den højtærede ministers side, idet banken har ønsket at kunne udlåne indtil 170 mill. kr., mens man i lovforslaget her kun strækker sig til 150 mill. kr. I bemærkningerne til lovforslaget motiveres dette med, at man har ment at måtte afvente udviklingen i lånebehovet, og det forstår jeg på den måde, at hvis lånebehovet bliver af den størrelse, som bankens bestyrelse mener, er ministeren villig til igen at fremsætte forslag i tinget, således at der kan ske en udvidelse ud over de 150 mill. kr.

Jeg vil anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Birthe Wetlesen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Rimstad, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på hans vegne fremkomme med nogle betragtninger om nærværende lovforslag.

Som det fremgår af den højtærede fiskeriministers forslag om ændringer i den eksisterende lovgivning om et kreditinstitut for fiskerierhvervet, er der foreslået tre væsent-

[Birthe Wetlesen.]

lige ændringer, nemlig 1) udvidelsen af instituttets kapital, 2) oprettelsen af et repræsentantskab for instituttet og 3) udvidelsen af instituttets virkeområde til også at omfatte Grønland.

Den første ændring er jo en følge af den almindelige inflation, som efterhånden vil nødvendiggøre betydelige forhøjelser af udlånsbeløbene i samtlige de lovfæstede kreditinstitutter, som de senere år har bragt os. Det er ikke nogen lykkelig udvikling, men det har der jo i den sidste tid været skrevet og sagt tilstrækkeligt om, så det behøver vel ingen yderligere uddybning. Vi kan ikke se, at man kan undlade forhøjelser, når man har det ønske, at instituttet skal virke efter hensigten, og et sådant ønske har vi i vort parti. Vi anser fiskerierhvervet for en stabil faktor i forsøget på at holde valutaindtjeningen oppe.

Den anden ændring, at erstatte fornyelsesnævnet for fiskeriflåden som rådgivende for bankens bestyrelse med et repræsentantskab for kreditinstituttet, er vist også helt i orden. Det er jo sagkundskaben, man i begge tilfælde vil knytte til instituttet; men det må erkendes, at udlånenes art i de senere år i nogen grad har skiftet karakter. Vægten ligger ikke mere i så høj grad på støtte til anskaffelse af fangstredskaber; lånemulighederne udnyttes nu i større omfang til støtte for anlæg, der har at gøre med fangsternes tilberedning. Det har derfor undret mig, at man i repræsentantskabet kun ser to af grupperne for tilberedning repræsenteret, nemlig filet- og konserverfabrikkerne, mens så betydelige nye industrier som fiskemelsindustrien og fiskeensilageindustrien ikke er med. Vi vil gerne bede den højtærede fiskeriminister om endnu en gang at se på dette forhold. Der ligger jo her først og fremmest et beskæftigelses spørgsmål, som skal varetages bedst muligt.

Den tredje ændring, at Grønland skal inddrages under instituttets virkeområde, må vi vel — i forbindelse med den overordentlig megen hensyntagen til Grønland i den sidste tid — have lov at se som et resultat af den brug, regeringen har haft for den højtærede minister for Grønland.

Efter det, jeg her har sagt, kan vi støtte dette lovforslag om en ændring i loven

om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet, selv om vi nok synes, der er visse skønhedspletter, som vi håber vil blive fjernet under udvalgsarbejdet. Vi er altså ikke optændt af begejstring, men erkender nødvendigheden af en stor del af det af den højtærede fiskeriminister her foreslåede.

Fiskeriministeren (A. C. Normann): Jeg vil gerne sige tak til samtlige ordførere for den tilslutning, der er givet til forslaget om ændringer i lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet, og i øvrigt blot gøre enkelte bemærkninger til nogle af de synspunkter, ordførerne har fremdraget.

Det ærede medlem hr. Dupont og også det ærede medlem hr. Axel Sørensen mindede om erhvervets gladelige udvikling, der havde medført et øget behov for en udvidelse af den til rådighed værende lånemasse. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at bekræfte det. Det ærede medlem hr. Axel Sørensen hæftede sig også ved stigningen i eksporten af fiskeriprodukter. Fiskerierhvervet er i de senere år undergået en meget stor udvikling, og jeg er ikke det mindste i tvivl om, at det er berettiget, når det er fremhævet af forskellige ordførere, at kreditinstituttet, som vi til daglig kalder fiskeribanken, har gjort meget stor gavn ved at fremme og muliggøre denne udvikling på en sund måde.

Det er rigtigt, som af det ærede medlem hr. Damsgaard fremhævet, at ordningen har hjulpet fiskerne i stor udstrækning. Denne låneform har hjulpet mange unge, dygtige fiskere til at blive selvstændige, og den har bidraget til at opretholde den struktur, den ejerformsstruktur inden for det danske fiskeri, som man fra alle sider, så vidt jeg da har forstået det, har glædet sig over, at det danske fiskeri havde, den nemlig, at vi ikke har store rederier med mange fartøjer inden for et rederi, men sådan at de enkelte fiskere overvejende ejer de både, som de selv sejler med, sammen med deres partsfiskere.

Jeg kan oplyse, at eksporten af danske fiskeriprodukter sidste år steg til 600 mill. kr., omtrent da, og samtidig har vi haft et ret betydeligt hjemmeforbrug af fisk, selv om vi bestandig må beklage, at forbruget af fiskeriprodukter på det danske hjemme-

[Fiskeriministeren.]

marked ikke er så stort, som det er i en lang række andre lände, skønt ellers forudsætningen for at anvende flere fiskeriprodukter i højere grad er til stede her i landet.

Nu holdt den højtærede landbrugsminister for lidt siden under behandlingen af et andet lovforslag en tale til lovprisning af nogle af landbrugets produkter, æggene. Jeg kunne med samme helhjertethed holde en tale om det ønskelige og også det fornuftige i at anvende fiskeriprodukter i større stil. Nu kan man sige, at æg og sild går godt sammen, og der er altså ingen kontrovers, intet modsætningsforhold mellem landbrug og fiskeri, hvis man tager det på den måde. Men hvis man sammenligner med en række andre lande, så er Danmark faktisk noget tilbagestående med hensyn til forbrug af fiskeriprodukter på hjemmemarkedet. Det er et forhold, som jeg tror vil blive udlignet af mange grunde, men vi har i al fald en overordentlig stærkt stigende eksport at glæde os over, og her har fiskeribanken virkelig gjort meget stor gavn, også fordi den i højere grad end tidligere er kommet ind på — som her fremhævet — at låne ud til forædlingsindustrien i land, hvad der i høj grad, ikke mindst for filetteringsfabrikkernes vedkommende, har bidraget til at sætte eksporten i vejret.

Vi har også længe måttet skele til de vilkår, vi vil komme ind under, såfremt de nye markedsdannelser bliver til virkelighed. Ja, man kan vel sige, at selve EFTA-samarbejdet allerede har bidraget til strukturændringer, som har gjort, at det danske fiskeri har set sig nødsaget til at skærpe sin konkurrenceevne, og at man inden for forædlingsindustrien vil være nødt til at gå endnu videre, såfremt vi skulle komme ind i fællesmarkedet. Vi har meget gode naturlige betingelser for at få en god placering på det internationale marked med fiskeriprodukter. Dette har det danske fiskeri og også forædlingsindustrien udnyttet ganske overordentlig godt.

Jeg har sagt ved mange lejligheder, at jeg tror, fiskerierhvervet er et område inden for dansk erhvervsliv, hvor en indsats for at styrke produktion og eksport kan have meget stor virkning, måske større virkning end på de fleste andre områder. Derfor glæder jeg mig over, at ordførerne her i høj grad har fremhævet den side af fiskeribankens virksomhed.

Jeg glædede mig også over, at det ærede medlem hr. Damsgaard komplementerede bankens ledelse. For oprigtigt talt, det skulle ikke synes nogen særlig let opgave at administrere dette kreditinstitut på en sådan måde, at erhvervets folk stort set, så vidt jeg har forstået, har været tilfredse med denne administration, samtidig med at banken har været administreret uden tab. Derfor vil jeg gerne understrege det ærede medlem hr. Damsgaards kompliment til fiskeribankens ledelse.

Så spurgte det ærede medlem hr. Damsgaard, hvor store årlige udlån man venter sig i de kommende år, og det er et meget betimeligt spørgsmål, men noget vanskeligt at besvare. Jeg kan oplyse, at herhjemme i det egentlige Danmark har lånene i de sidste 3 år beløbet sig til henholdsvis 21 mill. kr., 20 mill. kr. og 11,5 mill. kr. — det er runde tal, jeg her nævner — og for Færøerne i den samme periode 2 mill. kr., 6,9 mill. kr. og 4,2 mill. kr.

Man kan vel besvare spørgsmålet på den måde, at man nogenlunde kan regne med en lignende størrelsesorden for den kommende tid; i alt fald foreligger der ikke inden for fiskeribranchens ledelse eller inden for fiskeriministeriet planer om at ændre ved bankens almindelige udlånspraksis på en sådan måde, at det vil ændre ved den hidtidige politik, således at det skulle nødvendiggøre større forbrug af penge i den kommende tid end tidligere. Men man kan jo ikke sige med bestemthed, hvordan det vil komme til at gå, for behovet for lån kan i visse perioder være stærkere end i andre. Den omstændighed, at udlånene har været meget større i 1960 end i 1962,

[Fiskeriministeren.]

viser jo også, hvor afhængig fiskeribankens lånepolitik er af andre økonomiske faktorer, bl. a. lethed — eller vanskeligheden — ved at skaffe sig kredit i andre pengeinstitutter her i landet.

Jeg vil gerne bekræfte over for det ærede medlem hr. Damsgaard, at der ved ejerskifte kan ydes lån, når kutteren overføres til en ny ejer, når denne nye ejer i øvrigt opfylder betingelserne for at få lån.

Det ærede medlem hr. Damsgaard spurgte også, om erhvervene var gået ind for de foreslåede nyordninger. Jeg kan oplyse, at erhvervsorganisationerne alle sammen er gået ind for de ændringer, der her foreslås i forbindelse med fiskeribanken, idet dog formanden for fiskerirådet på dettes møde i Århus har udtalt, at han mente, at spørgsmålet om bankens ledelse er tilfredsstillende ordnet i forvejen. Men formanden for fiskerirådet har dog ikke protesteret imod det foreliggende lovforslag til ændring af bankens ledelse, og heller ikke sagt til os, at han ønskede, at vi skulle foretage ændringer.

Det ærede medlem fru Erna Sørensen omtalte betydningen af, at fiskerne i deres arbejde har så gode og så trygge forhold og så sikre fartøjer som muligt. Det giver mig anledning til at minde om, at banken jo også mod sikkerhed låner ud til anskaffelse af de nye gummiredningsbåde, der for kort tid siden er blevet gjort obligatoriske inden for det havgående fiskeri. Det er muligt, der her fremkommer nye krav; vi har fået forskellige henvendelser og forespørgsler i fiskeriministeriet i anledning af de sidste begivenheder, hvor mennesker lykkeligvis er blevet reddet ved hjælp af de moderne gummiredningsbåde. Det er muligt, at der vil blive rejst ønsker om yderligere forbedringer, og det vil vi så kunne tale sammen om i den underkommission inden for fiskerikommissionen, der behandler disse spørgsmål.

Jeg vil minde det ærede medlem hr. Axel Sørensen om, at den maksimale udlånstid for fiskeribankens lån — den almindelige løbetid — er 15 år, dog at der er adgang til at få henstand med afdrag i 4 terminer, således at den maksimale løbetid bliver på 17 år, og der er mange af låntagerne, der gør brug af bestemmelsen om disse sidste 2 år.

Det ærede medlem hr. Damsgaard spurgte også om renterne på lånene. Vi har jo både 5, 6 og 7 pct. serier, og det er rigtigt, som det ærede medlem nævnedes, at køberkursene for 6 pct. og den nye 7 pct. serie er henholdsvis 90 $\frac{1}{4}$ og 93 $\frac{1}{4}$.

Det ærede medlem hr. Vivike, der også erklærede sig tilfreds med lovforslaget, kom ind på spørgsmålet om, hvorfor man nu ikke havde imødekommet fiskeribankbestyrelsens oprindelige forslag om 170 mill. kr., og det kan jo være et meget betimeligt spørgsmål, i og for sig. Jeg vil dog gerne sige herom, at det bare er et spørgsmål om, hvornår vi næste gang skal komme til folketinget og bede om at få udlånsmassen forøget. Jeg for min del tror ikke, at man kan sige, at vi, når nu disse sidste 50 mill. kr. også er udlånt, er nået op på en så høj udlånsmasse, at man da vil kunne påregne, at man ikke behøver at søge udlånsmassen forøget, fordi afdrag og renter skulle være tilstrækkelige til til den tid og på længere sigt at imødekomme det almindelige lånebehov. Da fiskeribankloven sidst ændredes for omkring 3 $\frac{1}{2}$ år siden, tror jeg, vi gik ud fra, at den kunne holde i 5 år. Den har kun holdt i 3 $\frac{1}{2}$ år, men ganske uanset at det beløb, vi nu forhøjer med, er noget mindre, end det var sidste gang, skulle det være mindst lige så længe, sagt under forbehold af, at der ikke sker praktiske ændringer i udlånspolitikken, også af den grund, at vi nu har større beløb at regne med, som kommer tilbage til banken i form af renter og afdrag.

Det ærede medlem fru Birthe Wetlesen, hvis tilslutning jeg også glæder mig over, havde en lille betænkelighed ved sammensætningen af repræsentantskabet. Jeg vil gerne være med til at drøfte repræsentantskabets sammensætning i det udvalg, jeg nu forstår bliver nedsat; jeg tror, det er mest praktisk, vi taler om det dér.

Med disse ord vil jeg gerne endnu en gang sige tak til alle partierne i det høje folketing for tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Dupont: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ydelse af ekstraordinær hjælp til langvarigt arbejdsløse [af Chr. Madsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 98) findes i tillæg A. sp. 795, fremsættelsen i tidenden sp. 2851).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): I det foreliggende forslag til lov om ydelse af ekstraordinær hjælp til langvarigt arbejdsløse er det foreslået, at der til sådanne medlemmer af anerkendte arbejdsløshedskasser, der har haft mindst 60 dages ledighed i perioden fra den 1. oktober 1962 til den 31. marts 1963, ydes en ekstraordinær hjælp på 175 kr. til forsørgere og 125 kr. til andre forsikrede. Der foreslås endvidere ydet statsrefusion efter bestemmelsen i arbejdsløshedslovens § 13.

En ekstraordinær hjælp som den foreslåede er senest ydet ved lov af 15. april 1959 i overensstemmelse med regeringens forslag herom. Efter denne lov fik kasserne adgang til at yde en ekstraordinær hjælp, men således at kasserne selv måtte afholde udgifterne, idet der ikke blev givet refusion fra staten. Begrundelsen for at yde hjælpen var i første række, at understøttelserne dengang var blevet relativt forringet i forhold til arbejdsløn og sociale ydelser. Forholdet er anderledes i dag, idet der siden ved to love, nemlig lov af 13. april 1960 og lov af 4. juni 1962, er gennemført en ajourføring af understøttelsessatserne. Disse love har medført en betydelig forhøjelse af satserne, idet f. eks. dagpengeydelsen til forsørgere er steget fra 14 kr. til 19 kr. pr. dag og børnetillægget fra 1 kr. 50 øre til 1 kr. 95 øre pr. dag pr. barn. I denne forbindelse minder jeg om, at der til dagpengeydelsen efter arbejdsløshedsloven i modsætning til efter ulykkes- og sygeforsikringsloven ydes en huslejhjælp på indtil 164 kr. om måneden og en brændselshjælp på indtil 109

kr. årlig, afhængig af den arbejdsløses ledighed i vinterhalvåret. Det var i øvrigt, så vidt jeg erindrer, dengang en forudsætning, at man skulle se at komme bort fra de tidligere så hyppige lejlighedslove på dette område.

På denne baggrund finder regeringen ikke, at den stedfundne stigning i ledigheden i sidste halvdel af vinterhalvåret giver tilstrækkelig motivering for at yde en ekstraordinær hjælp som den foreslåede. Jeg kan i denne forbindelse henvise til, at der ikke foreligger nogen anmodning fra Arbejdsløshedskassernes Samvirke om gennemførelse af en lov om ekstraordinær hjælp til langvarigt ledige, hvilket må skyldes, at heller ikke samvirket finder, at der skulle være et almindeligt behov for den foreslåede ekstraordinære hjælp. Jeg kan henvise til, at der jo er mulighed for i ganske særlige tilfælde at yde en supplerende hjælp efter forsørgsloven til arbejdsløse, hvis forhold af en eller anden grund måtte være særlig vanskelige. Det er en selvfølge, at et eventuelt nedsat udvalg vil få alle begærede oplysninger, som det vil være muligt at tilvejebringe.

Ordføreren for forslagsstillerne (Chr. Madsen): Jeg forstår på den højtærede justitsminister, at ministeren ikke er særlig villig til at gå ind i en realitetsforhandling om denne sag. Ministeren siger bl. a., at Arbejdsløshedskassernes Samvirke ikke har rettet henvendelse til regeringen med anmodning om, at der ydes en sådan ekstraordinær hjælp til de arbejdsløse, og ministeren siger endvidere, at arbejdsløshedsunderstøttelsen nu er betydeligt højere, end den var i 1959.

Jeg er ikke helt enig med den højtærede justitsminister i denne udlægning af teksten. Jeg tror nemlig ikke på, at arbejdsløshedsunderstøttelserne i dag er bedre i forhold til arbejdslønningerne, end de var i 1959. Jeg vil endda tro, at man kan finde beregninger, som viser, at arbejdsløshedsunderstøttelserne nu er ringere, end de var i 1959; men dette kan vi jo komme tilbage til i udvalget, og dér få de beregninger, der er nødvendige for at konstatere, hvordan forholdet er. Mon jeg kan gå ud fra, at hvis det viser sig at være rigtigt, hvad jeg her har sagt, at arbejdsløshedsunderstøttelserne i